

جزئیات دو راهکار برای ارتقای کیفیت

محیط‌زیستی شهرها

بر لزوم حفظ باغات و جلوگیری از گسترش شهرها و عدم تخریب باغات در شهر تهران و سایر شهرها، در دستور کار جدی مجموعه وزارت راه و شهرسازی قرار گرفت.

به دنبال دستور مقام‌معمظم رهبری، شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، هشت بند کلی را بر اساس فرامین رهبری برای حفظ باغات و محیط زیست شهری در دستور کار خود قرار داد که بخشی از آنها شامل مکاتبه و پیگیری اراضی کلاک لوانسان و باغ سیب کرج، بوستان مادر، ممنوعیت ساخت و ساز در باغات کن، تثبیت بوستان بزرگ مابین بزرگراه شهید بابایی تا ارتفاعات قوچک به عنوان پارک عمومی در طرح تهران و همکاری همه دستگاه‌ها با شهرداری جهت آماده‌شدن فضا به منظور استفاده عمومی و مکاتبه با سازمان ثبت اسناد کشور در مورد تفکیک اراضی بود.

همچنین در همین رابطه نیز اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی موظف به ارائه گزارشی از وضعیت ساخت و ساز در ارتفاعات جنوب شهر مشهد، سازمان محیط‌زیست مکلف به تدوین شرح خدمات پیوست زیست‌محیطی برای کلیه انواع طرح‌های توسعه و عمران و ارائه موضوع جهت بررسی و تصویب نهایی به شورای عالی شد و در نهایت نیز دبیرخانه شورای عالی مأموریت پیدا کرد تا با همکاری شورای اسلامی شهر تهران و سایر دستگاه‌های مرتبط، موضوع ساخت و سازهای منطقه ۲۲ شهر تهران را بررسی و گزارشی را به شورای عالی ارائه کند که بررسی موضوعات فوق برخی به سرانجام رسیده و برخی نیز در دستور کار قرار دارد.

اگرچه وزارت راه و شهرسازی به صورت مستقیم در مسئله محیط‌زیست مسئولیت نداشت اما به دلیل تصویب و ابلاغ مصوبه‌های شهرسازی و ارتباط ویژه‌ای که شهرسازی و عدم تطابق طرح‌های جامع به عنوان طرح‌های بالادستی شهرسازی با طرح‌های تفصیلی که عموماً توسط شهرداری‌ها تهیه می‌شدند داشت، این مهم در دستور کار جدی شورای عالی شهرسازی قرار گرفت و از آن تاریخ تا به امروز مصوبه‌های فراوانی از سوی شورای عالی با مضمون توجه به محیط‌زیست صادر شده است که عموماً بر ممنوعیت ساخت و سازهای بی‌ضابطه، حفظ باغات و فضاهای عمومی به نفع شهروندان و جلوگیری از گسترش حریم شهرها و همچنین ساماندهی به ساخت و ساز تمرکز دارند. از ابتدای دولت یازدهم، شورای عالی در محورهای جلوگیری از تخریب سرمایه طبیعی کل عرصه‌های سرزمین و حفظ توان اکولوژیک شهرها به نحوی که استانداردهای

پنجره‌ایران: شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در دولت یازدهم با هدف بهبود کیفیت محیط‌زیست، جلوگیری از تخریب سرمایه طبیعی کل عرصه‌های سرزمین و حفظ توان اکولوژیک شهرها به نحوی که حداقل استانداردهای زیست‌پذیری را حفظ کند، ضوابطی را مصوب کرده یا در حال تصویب است که در میان مدت و درازمدت در صورت رعایت آنها آینده روشنی برای محیط زیست رقم خواهد خورد.

به نقل از پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی گفته می‌شود، در سه استان مهم شمالی، حفظ عرصه‌های طبیعی، زراعی و باغی، اولویت تهیه طرح‌های شهری قرار گرفته است. با ورود به قرن بیست و یکم و گسترش شهرها و توسعه آنها، محیط‌زیست و توجه به این موضوع مهم در دستور کار تمامی دولتمردان دنیا قرار گرفت. بر همین اساس، دولت ایران در دوره یازدهم (دولت تدبیر و امید)، محیط‌زیست و حل مسائل آن را با رویکرد بهبود وضعیت زندگی در دستور کار خود قرار داد.

با این رویکرد، تمامی دستگاه‌ها و ارگان‌های مرتبط، حل مسائل محیط‌زیست را به عنوان یکی از موضوعات تصمیم‌گیری اصلی خود گنجانده‌اند. اگرچه همواره محیط‌زیست یکی از موضوع‌های کلان تصمیم‌گیری‌ها توسط دولتمردان، سازمان‌ها و دستگاه‌های مرتبط بود اما این مهم در دولت یازدهم به دلیل وضعیت ناهنجاری که محیط‌زیست از نظر توسعه نامتوازن شهرها پیدا کرد اهمیت بیشتری یافت.

تخریب باغات، فروش قوانین تحت عناوین مختلف، کاهش کیفیت ساخت و ساز، استفاده از مصالح غیراستاندارد، عدم تطابق طرح‌های تفصیلی که عمدتاً توسط شهرداری‌ها آماده می‌شدند با طرح‌های جامع شهری که توسط شورای عالی شهرسازی و معماری به عنوان طرح بالادست مصوب می‌شد، همگی دست به دست هم دادند تا چهره شهرها دگرگون شده و محیط زیست دستخوش مخاطره شود. در این میان، سهم آلاینده‌ها، موادسوختی غیراستاندارد و مسائلی از این دست نیز تأثیرات عمیقی بر محیط زیست و کیفیت هوای شهرها گذاشتند و در نهایت شهرها با گسترش روزافزون خود و در دوره‌هایی نادیده گرفتن قوانین، به شکل امروزی تغییر شکل و هویت دادند که ساماندهی این وضعیت در دستور کار دولت یازدهم قرار گرفت. دولت یازدهم عزم خود را جزم کرد تا به کاهش مسائل زیست‌محیطی بپردازد و در جهت بهبود محیط زیست شهری و صنعتی گام‌های موثری بردارد. لزوم ساماندهی کیفیت زندگی در شهرها و توجه به محیط زیست در دولت یازدهم با جلسه‌ای که در دفتر مقام‌معمظم رهبری در ۱۷ اسفندماه ۹۳ تشکیل شد و تأکید ایشان

مروارید، تثبیت ۷۰ درصد اراضی باغ فرزانه شهر شیراز با کاربری فضای سبز، ابطال مصوبه کمیسیون ماده ۵ شهر تهران درباره پروژه تجاری - اداری میدان ونک به دلیل مغایرت با مصوبه‌های بلندمرتبه‌سازی شهر تهران مصوب دی‌ماه ۹۴، تصویب حریم پایتخت با تاکید بر صیانت از عرصه‌های طبیعی شمال و شمال شرقی تهران، ساماندهی تعاونی‌های مسکن واقع در عرصه‌های طبیعی شمال و شمال شرقی، بررسی مجدد طرح تفصیلی شهر تهران و اصلاح مغایرت‌های آن با طرح جامع که باعث افزایش بارگذاری در سطح شهر می‌شد و همچنین ورود به بحث ساماندهی ضوابط بلندمرتبه‌سازی در شهر تهران و سایر شهرها همچون مشهد و تبریز بخشی از مصوبه‌ها و تصمیم‌های محیط‌زیستی شورای عالی شهرسازی و معماری ایران در دولت یازدهم بودند. گفتمنی است، ریاست شورای عالی شهرسازی و معماری ایران را دکتر عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی و دبیری شورا را نیز پیروز حناچی معاونت شهرسازی و معماری برعهده دارد. همچنین تمامی جلسات شورای عالی شهرسازی و معماری ایران با حضور نمایندگان از وزارت دفاع، سازمان محیط‌زیست، سازمان دهیاری‌ها و شهرداری‌ها، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی، گردشگری، وزارت کشاورزی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، وزارت بهداشت، وزارت کشور و شرکت‌های تابعه وزارت راه و شهرسازی تشکیل می‌شود.

زیست‌پذیری را در خود حفظ کند سیاست صیانت از عرصه‌های باغی، زراعی، جنگلی و پرهیز از بارگذاری شهری در آنها و همچنین کنترل میزان ساخت و ساز و تراکم ساختمانی شهرها را در اولویت برنامه‌های خود قرار داد و بر مبنای این رویکرد، جلسات، تشکیل و تحلیل‌ها برای دستیابی به مصوبه‌های جدید، پیش‌رو و بازنگری در مصوبه‌های پیشین در دستور کار قرار گرفت. این موضع‌گیری شورا، ضمن آنکه شامل مصوبه‌های فعلی و آتی است، بازنگری مصوبه‌های قبلی و حتی نظارت بر سایر کمیسیون‌های مرتبط همچون کمیسیون‌های ماده ۵ را شامل می‌شود.

رویکرد جدید شورا در تصویب طرح‌های شهری استان‌های گیلان، مازندران و گلستان با حفظ عرصه‌های ارزشمند طبیعی، باغی و زراعی و همچنین بارگذاری شهر در حداقل ممکن، ممانعت از ساخت و ساز در پروژه هرمان، تبدیل پادگان شهید فرامرزی ساری به فضای سبز بر اساس طرح جامع شهر ساری، حفاظت از ارگ علیشاه، تثبیت باغات کن، توقف کلیه فعالیت‌های ساختمانی در بوستان مادر و تثبیت کاربری آن به فضای سبز، مخالفت با اجرای پروژه پردیسبان در استان قزوین به دلیل عدم انطباق با طرح‌های فرادست و رعایت نکردن موارد مربوط به آب و محیط‌زیست، مخالفت با احداث مجموعه مسکونی در اراضی موسوم به تماشا واقع در جنوب شرق شهر پردیس به دلیل قرارگیری در منطقه حفاظت شده جاجرود، توقف صدور پروانه در باغات شهر کرج و کاخ

